

POKYNY K OHLAŠOVÁNÍ ZÁVAŽNÝCH NEŽÁDOUCÍCH ÚČINKŮ

1. Úvod

Nařízení (ES) č. 1223/2009 o kosmetických přípravcích (dále jen „nařízení o kosmetických přípravcích“)¹ vytvořilo základ pro jednotný přístup k řízení závažných nežádoucích účinků, které lze přičíst používání kosmetických přípravků. Stanoví se v něm povinnost neprodleně oznámit závažné nežádoucí účinky příslušným orgánům členského státu, ve kterém k výskytu takového závažného nežádoucího účinku došlo, a rovněž oznámit veškerá nápravná opatření, která přijala odpovědná osoba nebo distributor. Údaje o závažných nežádoucích účincích se stanou součástí zprávy o bezpečnosti kosmetického přípravku (CPSR)² a musí být dány k dispozici veřejnosti³.

V zájmu snadnějšího provádění článku 23 nařízení o kosmetických přípravcích, který představuje základní součást systému sledování a evidence nežádoucích účinků kosmetických přípravků (dále jen „kosmetovigilance“)⁴, a s cílem zavést systém řízení a sdělování závažných nežádoucích účinků v celé EU sestavila Komise v součinnosti s členskými státy a s dotčeným odvětvím následující pokyny, jež tento systém postihují. Jejich účelem je zajistit, aby odpovědná osoba nebo distributor podávali harmonizovaná oznámení o závažných nežádoucích účincích a aby příslušné orgány, odpovědné osoby nebo distributoři přijali v souvislosti s těmito oznámeními návazná opatření.

2. Oznamování závažných nežádoucích účinků a předávání informací o nich

2.1 Definice

V nařízení o kosmetických přípravcích se nežádoucí účinky definují jako „odezva nepříznivá pro lidské zdraví, kterou lze přičíst běžnému nebo rozumně předvídatelnému použití konkrétního kosmetického přípravku“.⁵

Závažné nežádoucí účinky jsou definovány jako „nežádoucí účinky, které vedou k dočasné nebo trvalé funkční neschopnosti, zdravotnímu postižení, hospitalizaci, vrozeným anomaliím, bezprostřednímu ohrožení života nebo úmrtí“⁶.

Uvažujeme-li o definici závažného nežádoucího účinku, je třeba podotknout, že slovo „závažný“ není synonymem slova „vážný“. Pojem „vážný“ se používá pro označení intenzity (vážnosti) účinku, hovoříme například o účinku mírném, středním nebo vážném. Pojem závažnost se používá pro označení výsledku nebo průběhu, pokud jde o pacienta/událost.

¹ Úř. věst. L 342, 22.12.2009, s. 59.

² Příloha I nařízení (ES) č. 1223/2009 o kosmetických přípravcích.

³ Článek 21 nařízení (ES) č. 1223/2009 o kosmetických přípravcích.

⁴ Systém sledování a evidence nežádoucích účinků kosmetických přípravků („kosmetovigilance“) je definován jako shromažďování, hodnocení a sledování spontánních zpráv o nežádoucích událostech zjištěných v průběhu běžného nebo rozumně předvídatelného použití kosmetického přípravku či následně po něm. Společně s jinými nástroji je tento systém součástí dozoru po uvedení přípravku na trh.

⁵ Čl. 2 odst. 1. písm. o) nařízení č. 1223/2009.

⁶ Čl. 2 odst. 1. písm. p) nařízení č. 1223/2009.

Proto se musí odpovědné osoby, distributoři a příslušné orgány před oznámením nebo předáním údajů o nežádoucích účincích ujistit, že nežádoucí účinek splňuje kritéria závažnosti.

2.2 Posouzení příčinné souvislosti

Posouzení příčinné souvislosti představuje analýzu příčinných vazeb u jednotlivých případů ve snaze určit pravděpodobnost toho, že závažnou nežádoucí událost⁷ lze přičíst jednoznačně identifikovanému přípravku, jenž je používán koncovým uživatelem.

Metoda posouzení příčinné souvislosti popsaná v příloze 1 těchto pokynů stanoví přístup vycházející z nejnovějších poznatků, pokud jde o to, jak určit, zda lze oznámenou závažnou nežádoucí událost přičíst použití určitého kosmetického přípravku.

Posouzení příčinné souvislosti se týká účinku na jednotlivého koncového uživatele, neposkytuje hodnocení rizika přípravku pro obyvatelstvo obecně. Pravděpodobnost existence určité příčinné souvislosti by měla být zjištěna na základě standardizované metody posouzení příčinné souvislosti (viz příloha 1).

Účelem této metody je vytvořit základ pro společné pojetí posuzování příčinné souvislosti a jednotný přístup k jeho provádění v případě závažných nežádoucích událostí souvisejících s kosmetickými přípravky.

K provedení posouzení příčinné souvislosti je třeba mít o dané závažné nežádoucí události a o daném přípravku informace. Pro tyto účely je zásadní výměna všech relevantních informací mezi odpovědnou osobou, distributorem a příslušným orgánem.

Součástí oznámení odpovědné osoby by mělo být posouzení příčinné souvislosti, jež by měl příslušný orgán přezkoumat.

Posouzení příčinné souvislosti by mělo být pokud možno i součástí oznámení distributora, přičemž příslušný orgán by je měl přezkoumat. V každém případě by měl distributor shromáždit veškeré dostupné informace o daném případu, aby odpovědná osoba nebo příslušný orgán mohly provést posouzení příčinné souvislosti.

U případů hlášených přímo příslušným orgánům by posouzení příčinné souvislosti měly pokud možno provádět tyto orgány. V případě, že to není možné, by tyto orgány měly odpovědnou osobu informovat a předávat jí veškeré dostupné informace, aby odpovědná osoba mohla provést posouzení příčinné souvislosti bez zbytečného odkladu.

Osobou odpovědnou za provedení posouzení příčinné souvislosti by měl být někdo, kdo má zkušenosti s řešením stížností a kdo má příslušnou odbornou průpravu. V jistých případech může být vhodné vyhledat pro účely provedení posouzení

⁷ Událost je nezamýšlená nepříznivá reakce u lidí, kteří používají určitý kosmetický přípravek nebo jsou vystaveni jeho působení, aniž by byl předjímán vztah mezi příčinou a účinkem.

příčinné souvislosti pomoc externího nebo interního zdravotníka, aby byl výsledek co nejvíce spolehlivější.

Výsledek prvního posouzení příčinné souvislosti se v pozdější fázi daného procesu může změnit v důsledku dalších informací získaných z podrobných dotazníků nebo na základě lékařského šetření. Posouzení příčinné souvislosti by mělo být považováno za „konečné“ pouze v případě, že je nepravidělupodobné, že budou získány další informace, které by toto posouzení mohly změnit.

2.3 Rozsah oznamování závažných nežádoucích účinků

Nařízení o kosmetických přípravcích vyžaduje, aby odpovědné osoby a distributoři oznamovali veškeré závažné nežádoucí účinky, které jsou jim známy nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že jim jsou známy.

Všechny případy závažných nežádoucích účinků – vyjma těch, jež jsou v posouzení příčinné souvislosti v časovém rámci uvedeném v oddíle 2.4.3 klasifikovány jako „vyloučené“, – by měly být vzhledem k možné zdravotní závažnosti oznámeny, přičemž informace o těchto případech by odpovědná osoba měla uchovat a v případě potřeby poskytnout příslušnému orgánu členského státu, v němž je usazena.

Samotný akt oznamení závažných nežádoucích účinků příslušnému orgánu nelze vykládat jako uznání odpovědnosti určité společnosti za závažné nežádoucí účinky a jejich následky.

2.4 Požadavky na oznamování závažných nežádoucích účinků a předávání informací o nich

2.4.1 Formuláře pro oznamování a předávání informací

Byly vyhotoveny tři různé formuláře, které umožňují strukturované a harmonizované předkládání informací o všech důležitých faktorech týkajících se závažných nežádoucích účinků a rovněž příslušných pomocných informací (referenční číslo hlášení, výsledek posouzení příčinné souvislosti, stav oznamení: první, či následné atd.)

Důrazně se doporučuje používat tyto formuláře (viz příloha 2):

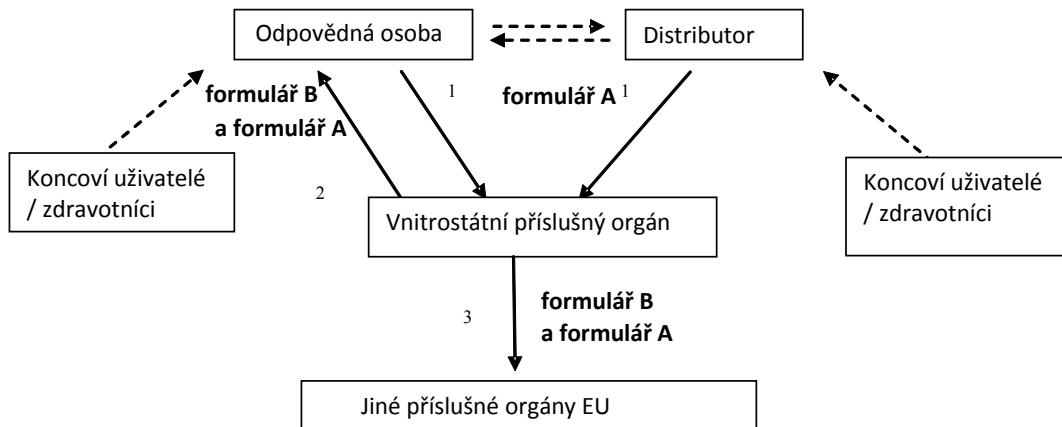
- Formulář A pro oznamování závažných nežádoucích účinků: odpovědné osoby nebo distributoři oznamují závažné nežádoucí účinky příslušným orgánům;
- Formulář B pro oznamování závažných nežádoucích účinků: tento formulář, který vyplňuje příslušný orgán a který obsahuje stručné shrnutí a hodnocení daného případu, se přikládá k formuláři A pro oznamování závažných nežádoucích účinků, jestliže příslušný orgán předává formulář A pro oznamování závažných nežádoucích účinků jiným příslušným orgánům a odpovědné osobě. Předání odpovědné osobě je povinné, pokud první oznamení provedl distributor, přičemž v případě, kdy první oznamení provedla odpovědná osoba, se důrazně doporučuje při následném

a konečném předání;

- Formulář C pro oznamování závažných nežádoucích účinků: příslušné orgány předávají informace o závažných nežádoucích účincích nahlášených zdravotníky nebo koncovými uživateli jiným příslušným orgánům a odpovědné osobě.

Diagramy znázorňující postup oznamování při různých scénářích

1. Závažné nežádoucí účinky byly prvotně oznámeny odpovědné osobě nebo distributorovi

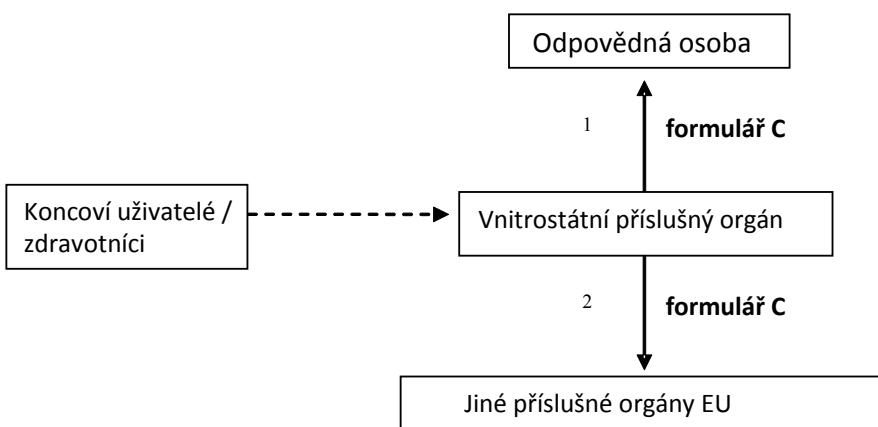

Formulář A pro oznamování závažných nežádoucích účinků: odpovědné osoby nebo distributori oznamují závažné nežádoucí účinky příslušným orgánům;

Formulář B pro oznamování závažných nežádoucích účinků: formulář pro předávání informací pro vnitrostátní příslušný orgán (průvodní formulář k formuláři A, který obsahuje stručné shrnutí a hodnocení určitého případu a který se použije, jestliže jsou předávány informace jiným příslušným orgánům EU a odpovědné osobě):

- má být odeslán jiným příslušným orgánům EU, pokud první oznámení obdrží odpovědná osoba nebo distributor (doporučuje se, aby byl odeslán také odpovědné osobě)
- má být odeslán odpovědné osobě, pokud první oznámení provedl distributor

2. Závažné nežádoucí účinky byly prvotně oznámeny vnitrostátnímu příslušnému orgánu

Formulář C pro oznamování závažných nežádoucích účinků: příslušné orgány předávající informace o závažných nežádoucích účincích nahlášených zdravotníky nebo koncovými uživateli jiným příslušným orgánům a odpovědné osobě

Tyto formuláře jsou určeny nejen pro prvotní oznámení nebo předání informací, ale také pro následné kroky a konečné závěry. V době prvotního oznámení nemusí být všechny informace uvedené na formulářích k dispozici. Prvotní oznámení by však mělo být podáno, pokud jsou k dispozici tyto minimální informace:

- a) identifikovatelný ohlašovatel;
- b) povaha údajných závažných nežádoucích účinků a datum jejich počátku;
- c) název příslušného kosmetického přípravku, který umožnuje jeho konkrétní identifikaci.

Pokud minimální informace nelze získat, měl by oznamovatel i nadále vyvíjet veškeré přiměřené úsilí, aby tyto informace získal a neprodleně podal oznámení, jakmile bude mít tyto informace k dispozici. Existenci závažných nežádoucích účinků není možné potvrdit, pokud nelze získat minimální množství informací.

Evropská komise sestaví seznam příslušných orgánů a dá jej k dispozici veřejnosti⁸.

2.4.2 Identifikace/vysledovatelnost závažných nežádoucích účinků

Každý členský stát a odpovědná osoba nebo distributor by měli být schopni jednoznačně identifikovat případy, které jsou jim postoupeny.

Příslušné orgány by měly pro řízení případů závažných nežádoucích účinků, jakmile se k nim tyto případy poprvé dostanou, používat společný evropský identifikační systém (např. *číselný kód OECD pro zemi původu, rok nahlášení a pořadové číslo dotčeného případu*). K zamezení duplicity a v zájmu náležitého řízení následných informací o závažných nežádoucích účincích by jak identifikační číslo přiřazené danému případu příslušnou společností, tak identifikační číslo přiřazené příslušným orgánem mělo být vytisknuto na dokumentech, které si v souvislosti s těmito případy příslušné subjekty vyměňují.

2.4.3 Časové rámce

Pro výklad prodlení podle odstavců 1 (neprodleně) až 4 (okamžitě) článku 23 nařízení o kosmetických přípravcích by časové rámce měly být chápány v rámci lhůty 20 kalendářních dnů ode dne, kdy se zaměstnanec společnosti nebo příslušného orgánu, ať už je jeho role nebo funkce jakákoli, dozví o závažných nežádoucích účincích.

2.5 Zásady interakce mezi odpovědnou osobou, distributorem a příslušnými orgány

Nařízení o kosmetických přípravcích obsahuje ustanovení o výměně informací mezi příslušnými orgány členských států a společností (odpovědnou osobou nebo distributorem), jejíhož přípravku se oznámení závažných nežádoucích účinků týká.

Odpovědná osoba nebo distributor by si měli předávat veškeré dostupné informace,

⁸ Článek 34 nařízení (ES) č. 1223/2009 o kosmetických přípravcích.

které jsou relevantní pro posouzení daného případu. Další informace, jež bude příslušný orgán považovat za nezbytné, by měly být poskytnuty na vyžádání.

Před předáním informací dalším příslušným orgánům by měl příslušný orgán, který oznámení o závažných nežádoucích účincích obdrží, ověřit, zda daný případ splňuje kritéria závažnosti popsaná v kapitole 2.1 a zda je k dispozici potřebný minimální rozsah informací (kapitola 2.4.1).

Pokud existuje podezření na nežádoucí účinky u několika přípravků, příslušné orgány by měly do procesu zapojit všechny dotčené odpovědné osoby.

Aby se zajistila účinnost systému a zamezilo se duplicitě, doporučuje se poskytnout odpovědné osobě kopii formuláře pro předávání informací, který se posílá dalším příslušným orgánům. Pokud si příslušné orgány předávají další důležité informace relevantní pro daný případ, včetně konečného závěru o případu, doporučuje se rovněž informovat odpovědnou osobu.

Odpovědná osoba by měla mít zejména příležitost přezkoumat posouzení příčinné souvislosti a vyjádřit se k němu. Pokud příslušný orgán a odpovědná osoba nedosáhnou ve věci posouzení příčinné souvislosti shody, měl by být tento názorový rozpor zmíněn při předávání informací o závažných nežádoucích účincích ostatním příslušným orgánům.

Doporučuje se, aby veškerá sdělení týkající se oznámených závažných nežádoucích účinků, která jsou určena odpovědné osobě nebo která si vyměňují příslušné orgány, byla předávána přes příslušný orgán, který dané oznámení původně obdržel.

Distributoři mají zákonnou povinnost oznámit příslušným orgánům veškeré případy závažných nežádoucích účinků, které jim jsou ohlášeny. Bere se v potaz, že distributoři nemusí mít o přípravku informace stejného rozsahu, jaké má k dispozici odpovědná osoba, a že pro ně může být obtížné poskytovat úplné informace tak, jak se při oznamování závažných nežádoucích účinků očekává. Distributor může odpovědnou osobu informovat za účelem spolupráce na oznámení závažných nežádoucích účinků za předpokladu, že budou dodrženy časové rámce podle kapitoly 2.4.3.

3. Předávání informací o závažných nežádoucích účincích mezi příslušnými orgány

3.1 Zásady

Předmětem a cílem výměny nebo předávání informací o závažných nežádoucích účincích mezi příslušnými orgány je umožnit dozor nad přípravkem po uvedení na trh, tak aby bylo zajištěno, že budou dodržována ustanovení nařízení o kosmetických přípravcích.

Před předáním těchto informací všem příslušným orgánům by měla být u závažných nežádoucích účinků určena příčinná souvislost, a to pomocí společné metody zmíněné v kapitole 2.2.

Podobně by měly být příslušným orgánům oznámeny veškeré změny závěrů posouzení příčinné souvislosti vycházející z relevantních následných informací

k určitému případu, a to včetně posouzení, která v konečném důsledku vylučují spojitost mezi daným přípravkem a závažnými nežádoucími účinky.

3.2 Sít' výměny informací mezi příslušnými orgány

Výměna informací týkajících se závažných nežádoucích účinků mezi příslušnými orgány členských států bude probíhat prostřednictvím informačního a komunikačního systému pro dozor nad trhem (ICSMS).

3.3 Ochrana osobních údajů a otázky důvěrnosti

Všechny osoby, jež se podílejí na oznamování a předávání informací o závažných nežádoucích účincích, by mely být obeznámeny s povinnostmi týkajícími se shromažďování, používání a sdělování osobních údajů v souladu s vnitrostátními předpisy, jimiž se provádí směrnice o ochraně osobních údajů v EU⁹. Zejména platí, že koncoví uživatelé a/nebo oznamovatelé (např. zdravotníci) by nemeli být, jestliže oznamují závažné nežádoucí účinky nebo posírají oznámení příslušným orgánům, uvedením jménem či adresou.

Veškerá komunikace týkající se závažných nežádoucích účinků mezi odpovědnými osobami a příslušnými orgány, mezi distributorem a příslušnými orgány, mezi odpovědnou osobou a distributorem nebo mezi jednotlivými příslušnými orgány by mela zaručovat důvěrnost informací. K přijímání a uchovávání obdržených formulářů pro oznamování závažných nežádoucích účinků by mely mít v souladu s interními standardními operačními postupy přístup pouze jasně určené oprávněné osoby.

4. Následné kroky

Hlavním účelem následných kroků je zajistit ochranu zdraví a bezpečnost uživatelů kosmetických přípravků tím, že se sníží pravděpodobnost opětovného výskytu závažných nežádoucích účinků. Do této oblasti spadají případná nápravná opatření a šíření informací, jichž lze využít k tomu, aby se zamezilo opakování takovýchto případů, přičemž by se melo dbát na přiměřenost vzhledem k povaze či četnosti závažných nežádoucích účinků.

Je třeba konstatovat, že oznámení závažného nežádoucího účinku nutně neznamená, že přípravek představuje závažné riziko nebo že není v souladu s požadavky nařízení.

Kromě hodnocení izolovaných případů by mela být v ideálním případě provedena validace daného signálu¹⁰ a míry jeho dopadu. To vyžaduje další šetření s využitím dalších zdrojů informací, určení možných rizikových faktorů a charakteristiky skupiny ohrožených osob.

Při hodnocení spontánních zpráv¹¹ je proto třeba postupovat obezřetně, zejména

⁹ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

¹⁰ Signál lze definovat jako začátek neočekávané změny u předchozí úrovně hlášení, a to pokud jde o kvalitativní i kvantitativní změny.

¹¹ U systémů vigilance se pojmem spontánní zpráva označuje nevyžádané sdělení koncových uživatelů nebo zdravotníků určité společnosti, regulačnímu orgánu nebo jiné organizaci, které popisuje podezření na jednu nebo více zdravotních událostí u osoby, která použila jeden nebo více kosmetických přípravků.

v případě, kdy se srovnávají různé země nebo společnosti. Údaje, které jsou ke spontánním zprávám k dispozici, a míra hlášení případů závisí na mnoha faktorech. K omezení předpojatosti na minimum je třeba zvážit provedení zvláštní analýzy a hodnocení lékařsky validovaných závažných nežádoucích účinků a porovnat je s případy, které lékařsky validovány nebyly.

4.1 Následné kroky odpovědné osoby

4.1.1 Analýza údajů

Určitý problém týkající se lidského zdraví lze zjistit na základě jedné zprávy nebo pravděpodobněji z několika podobných zpráv o závažných nežádoucích účincích spojených s týmž přípravkem. V případě potřeby by měla být provedena analýza trendů, která zohlední povahu, závažnost a četnost daných účinků. Dalšími faktory by mohly být případné predispozice koncových uživatelů, kteří se s nežádoucím účinkem setkali.

Pokud je takto zjištěn problém týkající se lidského zdraví, měly by být provedeny další analýzy s cílem pokud možno určit potenciální mechanismus nežádoucího účinku.

4.1.2 Začlenění do zprávy o bezpečnosti kosmetického přípravku

Příloha I nařízení o kosmetických přípravcích vyžaduje, aby do zprávy o bezpečnosti kosmetického přípravku byly začleněny „veškeré dostupné údaje o nežádoucích účincích a závažných nežádoucích účincích kosmetického přípravku, případně dalších kosmetických přípravků. To zahrnuje statistické údaje.“

Zvláštní instrukce k tomuto požadavku jsou uvedeny v samostatných pokynech EK (viz příloha I Pokyny)

4.1.3 Informace pro veřejnost

Nařízení o kosmetických přípravcích stanoví, že je třeba vhodnými prostředky zajistit, aby byly existující údaje o nežádoucích účincích a závažných nežádoucích účincích vyplývajících z použití kosmetického přípravku snadno přístupné veřejnosti¹².

Ačkoli tyto informace musí být poskytnuty veřejnosti na vyžádání, nemusí být zveřejněny. Jejich obsah by měl být prezentován konzistentně a měl by být v souladu s doporučenými popsanými v pokynech pro poskytování informací veřejnosti (připravuje se aktualizace).

Sdělení o údajích týkajících se kosmetovigilance by měla brát v potaz míru porozumění u příjemců sdělení. Měly by být poskytnuty údaje o úrovni příčinné souvislosti a úrovni závažnosti. Mají-li být údaje poskytované v rámci kosmetovigilance smysluplné, neměly by být prezentovány izolovaně, nýbrž v souvislosti s tržními údaji.

4.1.4 Nápravná opatření

Na základě posouzení údajů získaných v rámci dozoru po uvedení přípravku na trh společně s údaji o bezpečnosti z jiných zdrojů mohou společnosti v případě potřeby

¹² Článek 21 nařízení (ES) č. 1223/2009 o kosmetických přípravcích.

přjmout řadu opatření. Přijatá opatření by měla být úměrná povaze a/nebo četnosti daných závažných nežádoucích účinků a měla by podléhat témuž přísnému postupu posouzení rizik, jaké provádějí příslušné orgány (viz níže). Tato opatření mohou zahrnovat změny, pokud jde o návod k použití, označení, upozornění a složení, jakož i stažení přípravků z trhu nebo z oběhu nebo jakékoli další kroky nutné za účelem ochrany zdraví koncového uživatele. Pokud si určitý závažný nežádoucí účinek vyžádá nápravná opatření, musí být tato opatření označena témuž příslušnému orgánu, jemuž byl původně oznamenán příslušný závažný nežádoucí účinek. Tento příslušný orgán musí informovat ostatní příslušné orgány v Unii.

4.2 Následné kroky příslušných orgánů

Po oznamení závažných nežádoucích účinků mohou příslušné orgány pro účely dozoru nad trhem, analýzy trhu a hodnocení a informací pro koncové uživatele v souvislosti s články 25, 26 a 27 (ustanovení o nedodržení požadavků a ochranná doložka) podniknout následné kroky.

4.2.1 Hodnocení trendu nebo získávání signálu

Pokud příslušný orgán zjistí na základě zprávy o závažných nežádoucích účincích určitý signál či trend, může to vést ke zvláštnímu šetření v dotčené zemi; odpovědná osoba by měla být o tomto šetření informována tak, aby mohla vyšetřujícímu příslušnému orgánu poskytnout informace potřebné ke zhodnocení daného trendu nebo signálu. Analýza daného signálu by se měla řídit nejnovějšími zásadami posuzování rizik, např. těmi, jež popisuje Mezinárodní rada pro řízení rizik¹³.

Pokud se příslušné orgány rozhodnou pokračovat v šetření na evropské úrovni, měla by být informována odpovědná osoba a Evropská komise.

Kromě případů, kdy jsou vzhledem k závažnému riziku pro lidské zdraví nezbytná okamžitá opatření, by měla být před přijetím případného rozhodnutí dána odpovědné osobě možnost vyjádřit své stanovisko.

4.2.2. Informování koncových uživatelů příslušnými orgány

Příslušné orgány mohou pravidelně vydávat věstníky obsahující údaje získané v rámci dozoru po uvedení kosmetických přípravků na trh, a to zejména na svých internetových stránkách. Pokud jsou prostřednictvím tohoto média zveřejňovány údaje o závažných nežádoucích účincích, včetně výsledku posouzení příčinné souvislosti a statistické analýzy, měly by být, je-li uveden obchodní název přípravku, v předstihu před tímto zveřejněním naležitě informovány odpovědné osoby dotčených společnosti.

Měla by být pečlivě přezkoumána rizika šíření informací o izolovaných případech závažných nežádoucích účinků mezi veřejnost. V každém sdělení týkajícím se údajů o kosmetovigilanci by se měla vzít v úvahu míra porozumění příjemců. Mají-li být údaje o kosmetovigilanci smysluplné, neměly by být prezentovány izolovaně, ale měly by být zasazeny do náležitých souvislostí. Měly by být také poskytnuty údaje o míře příčinné souvislosti a o stupni závažnosti.

¹³ Risk Governance, Towards an Integrative Approach, Geneva, International Risk Governance Council (IRGC), leden 2006 (<http://www.irgc.org>).

Přesné a včasné sdělování nově se objevujících údajů o rizicích tvoří zásadní součást kosmetovigilance. Sdělování informací o rizicích je významnou fází procesu řízení rizik a zároveň činností směřující k jejich minimalizaci. Koncoví uživatelé a zdravotníci potřebují přesné a efektivně sdělované informace o rizicích spojených s kosmetickými přípravky a o dalších faktorech, které tato rizika ovlivňují. Vzhledem k významu sdělování rizik se doporučuje provádět konzultace s příslušnými odborníky.